

[Finansministeren.]

mål om forbrugsbegrænsning. Forbrugsbegrænsningen i den bundne opsparing ligger deri, at de pågældende medborgere berøves dispositionsretten over en større eller mindre del af deres indtægt gennem en årrække. Det vil tvinge dem til i hvert fald i nogen grad at nedsætte deres forbrug. Hvis vi havde krævet disse beløb taget ud af pengeinstitutterne og indbetalt til staten, hvor de så f. eks. kunne være blevet sat ind på en spærret konto i nationalbanken, ville der så ydermere være sket en ekstra kreditbegrænsning, idet man havde formindsket bankernes og sparekassernes kassebeholdninger med det pågældende beløb.

Nu har jeg allerede antydnet, at den forandring, der sker med forslagene, lægger hovedvægten lidt mere på kreditbegrænsning, end regeringen egentlig havde tænkt sig, og den oversigt, jeg for få dage siden sendte til brug for udvalget angående den sandsynlige udvikling af likviditeten her i landet i den kommende tid, tyder på, at den kreditbegrænsning, vi får, bliver tilstrækkelig stor. Kreditbegrænsningen er jo allerede gået temmelig langt, idet den meget store merimport, vi har haft nu et stort antal måneder, har suget en hel del af erhvervslivets kassebeholdninger op og har ført til, at bankernes likviditet er gået stærkt ned; den har ført ikke blot til en stigning i renteniveauet, men også til en rent praktisk begrænsning af bankernes evne til at give lån.

Det er sandsynligt, at denne udvikling vil fortsætte i nogen grad også i de nærmest kommende måneder. Selvom vi ved, at de her trufne foranstaltninger på effektiv måde efterhånden vil forbedre valutasituationen, så kan der naturligvis ikke opnås store øjeblikkelige resultater. Man må derfor også i de nærmest kommende måneder, hvor prissituationen i verden stadig er ugunstig for Danmark, regne med en ret anselig merimport, og dette vil i sig selv virke til yderligere at formindske likviditeten. I samme retning virker naturligvis de forbrugsafgifter, som nu allerede er sat i kraft. Jeg vil derfor tro, at likviditeten bliver tilstrækkelig lille. Det er, som jeg tidligere har sagt, ikke regeringens agt at forcere denne udvikling længere frem i øjeblikket. Jeg håber, det kan undgås senere.

Jeg finder anledning til at tilføje, at skulle likviditeten senere hen, f. eks. fordi merimporten går ned eller af andre grunde, blive rigelig stor, så har vi jo midler til at

bøde på det forhold, idet vi har liggende en bemyndigelse til at optage forsvarslån på 150 mill. kr., ligesom det også i så fald vil være naturligt at emittere nye statslån til finansiering af boligstøtte Lovgivningen. Der er altså efter min mening ingen fare for, at likviditeten skal blive for stor; dette vil regeringen i samforståelse med rigsdagen til enhver tid kunne forhindre; derfor finder jeg ikke, der er noget betænkeligt i bestemmelsen om, at bankerne og sparekasserne kommer til at administrere den bundne opsparing, og jeg ville beklage, om man i den økonomiske debat af misforstået bekymring på dette punkt er kommet til at glemme det, som er det afgørende i den bundne opsparing, nemlig at en ikke uvæsentlig del af et betydeligt antal medborgeres indkomster beslaglægges for en årrække, således at de pågældende ikke kan disponere over dem til forbrug.

Jeg skal endelig i anledning af det, der er sagt om prisudviklingen, specielt af det ærede medlem hr. Alfred Jensen, bemærke, at dette, såvidt jeg kan se, er Danmarks største vanskelighed. Det er desværre ikke ved de nu stedfundne forhandlinger lykkedes at opnå noget afgørende på dette punkt indenfor den trekant, som har været inddraget i drøftelserne, trekanten, der på den ene side bestod af nogle vigtige landbrugspriser, på den anden side priser og avancer i andre erhverv, og endelig på den tredje side lønudviklingen. Den store vanskelighed i øjeblikket er naturligvis den i udlandet for sig gående prisudvikling, som Danmark på grund af sin store udenrigshandel er nøje knyttet til.

Må jeg her gøre en sidste bemærkning, nemlig om den forestående rejse til Paris. Hovedtemaet for det møde i den økonomiske samarbejdsorganisation, som der skal finde sted, synes at være spørgsmålet om, hvordan man internationalt kan gribe ind, eventuelt ved allokation af vigtige råstoffer, for at forhindre, at en meget stor international efterspørgsel skal drive priserne for stærkt i vejret. Det er klart, at Danmark er meget stærkt interesseret i, hvad der her gøres, og at man håber på positive resultater, idet en udvikling, hvis årsager er internationale, naturligvis mest effektivt angribes ved foranstaltninger, som også er internationale.

Jeg skal slutte med at anbefale at stemme imod de to af det ærede medlem hr. Alfred Jensen med flere stillede underændringsforslag, men at stemme for de af udvalget og mig stillede ændringsforslag.